

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

HIEROJAN AMMATTITUTKINTO 2011

Määräys 30/011/2011

Näyttötutkinnon perusteet

HIEROJAN AMMATTITUTKINTO 2011

Määräys 30/011/2011

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2011:40

ISBN 978-952-13-4999-7 (nid.)

ISBN 978-952-13-5000-9 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2011

MÄÄRÄYS

8.12.2011

30/011/2011

Voimassaoloaika: **1.1.2012 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräyksen
28.10.2005 nro 33/011/2005

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

HIEROJAN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt hierojan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.1.2012 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintosuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden 28.10.2005 nro 33/011/2005 mukaisesti 31.12.2013 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Timo Lankinen

Opetusneuvos

Aira Rajamäki

LIITE

Hierojan ammattitutkinto 2011

Sisältö

1	Näyttötutkinnot	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet.....	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	8
1.6	Todistukset	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus	9
2	Hierojan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen, tutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen	10
2.1	Hierojan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen.....	10
2.2	Tutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen	10
3	Hierojan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	12
3.1	Hierojana toimiminen.....	12
	Ammattitaitovaatimukset	13
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit)	13
	Ammattitaidon osoittamistavat	19
3.2	Hieronta hoitotapahtumana	20
	Ammattitaitovaatimukset	20
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit)	20
	Ammattitaidon osoittamistavat	26
3.3	Hieroja yrittäjänä.....	27
	Ammattitaitovaatimukset	27
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit)	27
	Ammattitaidon osoittamistavat	29
3.4	Tutkinnon osa hierojan erikoisammattitutkinnosta.....	30
3.5	Tutkinnon osa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta	30
3.6	Tutkinnon osa liikunnanohjauksen perustutkinnosta.....	30
3.7	Tutkinnon osa liikunnan ammattitutkinnosta	30
Liite	Hierojan ammattitutkinnon suorittaneen työn kuvaus	31

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon ar-

viointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Henkilökohtaistamisesta Opetushallitus on antanut erillisen määräyksen.

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisena määräaikana pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyyntö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

2 Hierojan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen, tutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen

2.1 Hierojan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen

Hierojan ammattitutkinnon suorittanut työskentelee itsenäisesti ja vastuullisesti sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalan asiakaspalvelutehtävissä. Hän edistää ihmisten terveyttä ja hyvinvointia ohjaamalla heitä terveellisiin elämäntapoihin ja kannustamalla heitä aktiivisuuteen oman toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisesssä. Hän osaa hieroa eri-ikäisiä, terveitä ja eri kansansairauksia sairastavia ihmisiä suunnitelmallisesti ja turvallisesti, käyttäen moniammatillista asiantuntijaverkostoa oman työnsä tukena.

Hierojan ammattitutkinnon suorittanut on oikeutettu käyttämään koulutetun hierojan nimikesuojattua terveydenhuollon ammattinimikettä, ja hänet merkitään terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisteriin. Tutkinnon suorittaneen työtä ohjaavat terveydenhuollon lainsäädäntö ja ammattietiikka. Hän toimii itsenäisenä yrittäjänä tai toisen palveluksessa sosiaali- ja terveysalan yhteisöissä, kuntoutuskeskuksissa, työpaikoilla, kylpylöissä, palvelutaloissa, kauneushoitoiloissa, liikunnan yksiköissä ja asiakkaiden kodeissa. Itsenäinen työ edellyttää vastuullista vuorovaikutusta ja päätöksentekoa sekä palveluammattiin soveltuva asennetta.

2.2 Tutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen

Tutkinnon suorittaminen edellyttää kolmen pakollisen ja vähintään yhden valinnaisen tutkinnon osan suorittamista. Tutkinnon osa Hierojana toimiminen tulee suorittaa hyväksytysti ennen tutkinnon osan Hieronta hoitotapahtumana tutkintotilaisuutta. Tutkinnon osien suoritusjärjestyksellä pyritään ensisijaisesti takaamaan hoitotyössä vaadittava asiakkaiden turvallisuus.

Tutkinnon osat ovat

Hierojan ammattitutkinto
Pakolliset tutkinnon osat
3.1 Hierojana toimiminen 3.2 Hieronta hoitotapahtumana 3.3 Hieroja yrittäjänä
Valinnaiset tutkinnon osat vaihtoehtoisesti seuraavista tutkinnoista. Valittava yksi tutkinnon osa.
3.4 Tutkinnon osa hierojan erikoisammattitutkinnosta 3.5 Tutkinnon osa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta (vaihtoehtoisesti Kasvun tukeminen ja ohjaus, Kuntoutumisen tukeminen tai Hoito ja huolenpito) 3.6 Tutkinnon osa liikunnanohjauksen perustutkinnosta 3.7 Tutkinnon osa liikunnan ammattitutkinnosta

3 Hierojan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän hierojan ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osassa vaadittavien tutkintosuoritusten jälkeen.

Hierojan ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

3.1 Hierojana toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hakea, käsitellä ja käyttää tietoa työssään.
- toimia hierojana sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalalla
- toimia työyhteisössä
- toimia asiakaspalvelussa
- järjestää hierontatilan
- tutkia hieronnan asiakkaan
- tehdä hierontasuunnitelman perusterveelle asiakkaalle
- hieroa perusterveen asiakkaan
- edistää asiakkaan terveyttä
- antaa ensiapua
- edistää omaa työhyvinvointiaan
- arvioida ja kehittää omaa ammattitaitoaan.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa hakea, käsitellä ja käyttää tietoa työssään.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tiedonhankinta ja käsittely	Tutkinnon suorittaja • käyttää työssään oman alansa käsitteistöä asianmukaisesti• hakee aktiivisesti tietoa luotettavista lähteistä ja suhtautuu saamaansa tietoon ja tietolähteisiin kriittisesti• hyödyntää työssään ajankohtaista ja tutkittua tietoa vastuullisesti• käyttää työssään sujuvasti tekstinkäsittelyohjelmaa, sähköpostia, internetiä ja erilaisia oppimisen ympäristöjä• kehittää itseään tietoteknisissä taidoissa ja tietoverkkojen käytössä• kunnioittaa tekijänoikeutta ja toimii sen mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia hierojana sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalalla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hierojana toimiminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimintaympäristöistä

	• toimii työssään voimassaolevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöä ohjaavien säädösten mukaisesti: – laki ja asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä – laki potilaan asemasta ja oikeuksista – potilasvahinkolaki – laki ja asetus yksityisestä terveydenhuollosta – terveydenhuoltolaki • seuraa hierojan työtä ohjaavien säädösten muutoksia oman vastuualueensa mukaisesti.
Ammattieettinen toiminta hierojan työssä	Tutkinnon suorittaja • toimii Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan (ETENE) suositusten mukaisesti • noudattaa alan ammattijärjestöjen julkaisemia ammattieettisiä suosituksia.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia työyhteisössä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työyhteisössä toimiminen	Tutkinnon suorittaja • noudattaa työyhteisön sopimuksia ja toimintaperiaatteita • huolehtii omista tehtävistään työyhteisössä • tekee aktiivisesti ja vastuullisesti yhteistyötä työryhmässä • toimii tasavertaisesti työyhteisössä kuunnellen ja kunnioittaen muita työyhteisön jäseniä • tarjoaa ammattitaitonsa työyhteisön käyttöön • hyödyntää työssään tietoa eri ammattiryhmien -muun muassa lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin, lähihoitajan, jalkaterapeutin, toimintaterapeutin, apuneuvoteknikon, kiropraktikon, naprapaatin ja osteopaatin -toimi- ja vastuualueista • hakee tarvittaessa asiantuntijatukea työelleen.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaspalvelussa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakaspalvelussa toimiminen	Tutkinnon suorittaja • kohtaa asiakkaan kunnioittavasti, kohteliaasti, empaattisesti ja ammattitaitoisesti • kunnioittaa kaikessa toiminnassaan asiakkaan yksityisyyden suojaa ja noudattaa terveydenhuollon ammattihenkilöitä sitovaa salassapitovelvollisuutta • käyttäytyy tasa-arvoisesti ja rehellisesti asiakkaita kohtaan • kunnioittaa eri kulttuureihin kuuluvien asiakkaiden tapoja • edistää toiminnallaan luottamuksellista asiakassuhdetta

	• kysyy asiakkaan toiveita ja arvostaa asiakkaan mielipiteitä • kertoo asiakkaalle hierontahoidoista asiantuntevasti • neuvottelee asiakkaan aikatauluista ja ajanvarauksesta • tiedottaa asiakkaalle hierontojen hinnoista • hoitaa asiakaslaskutuksen työpaikan käytäntöjen mukaisesti • ohjaa asiakkaan hoitotilaan • ilmaisee itseään selkeästi ja ymmärrettävästi suomen tai ruotsin kielellä.
Tutkinnon suorittaja osaa järjestää hierontatilan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hierontatilan järjestäminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa hierontatilan työturvallisuusvaatimuksista, esteettömyydestä ja esteettisyydestä • varaa käyttöönsä tarvittavat välineet ja hieronta-aineet • järjestee sujuvasti hierontatilan, tarvitsemansa välineet ja aineet oman työskentelyergonomiansa kannalta järkevästi • ottaa hierontatilan järjestämisessä huomioon yksityisyyden suojan, esteettisyyden, esteettömyyden, fysikaaliset ympäristötekijät, asiakasturvallisuuden, aseptisen työjärjestyksen ja taloudellisuuden • kiinnittää huomiota hierontatilan toimivuuteen ja kehittää sitä.
Työympäristön puhtauden ja viihtyisyyden ylläpitäminen	Tutkinnon suorittaja • pitää hierontatilan siistinä, esteettisenä ja viihtyisenä • huolehtii hierontapöydän ja -välineiden aseptisestä puhdistuksesta sekä suojauksesta • työskentelee aseptisesti • noudattaa työssään kestävän kehityksen säädöksiä, määräyksiä ja sopimuksia, mm. lajittelee roskat ja jätteen säädösten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa tutkia hieronnan asiakkaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esitietojen hankkiminen	Tutkinnon suorittaja • kunnioittaa tietojen keräämisessä asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja yksityisyyden suojaa • noudattaa voimassa olevia säädöksiä tiedonkeruussa, kirjaamisessa ja asiakastietojen säilyttämisessä • hyödyntää aikaisempia asiakastietoja • kerää ja kirjaa hieronnan kannalta tarvittavat esitiedot asiakkaasta.

Asiakkaan tutkiminen	Tutkinnon suorittaja • ohjaa asiakasta luontevasti tutkimistilanteessa • kysyy asiakkaalta hierontaan tulon syyn ja toiveet sekä aikaisemmat kokemukset hieronnasta • hyödyntää tutkimisessa tietoaan ihmiskehon rakenteellisesta anatomista ja fysiologiasta sekä ihmisen terveydestä ja hyvinvoinnista • kerää haastatteleamalla tarvittavat tiedot muun muassa asiakkaan terveydentilasta, hyvinvoinnista, harrastuksista ja työstä • toimii tutkimistilanteessa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti kunnioittaen asiakkaan yksityisyyttä ja intimitteettiä, esimerkiksi ohjaa asiakasta riisumaan hieronnan kannalta vain tarpeellisen • suhtautuu alastomuuteen luontevasti ja koskettaa ammatillisesti • havainnoi asiakkaan ryhdin ja liikkumiskyvyn • täsmentää haastatteleamalla asiakkaan mahdolliset kivut ja muut oireet • täsmentää havainnoimalla ja palpoimalla asiakkaan ilmoittamat lihaskireydet ja kipualueet sekä muut oireet • palpoo tunnisteltavissa olevat luut, nivelet, lihakset sekä lihasten kiinnityskohdat ja nimeää ne myös latinaksi • tutkii havainnoimalla ja nimeää nivelten liikkeet myös latinaksi • nimeää suurimmat hermorungot ja verisuonet sekä osoittaa niiden kulkureitit • varmistaa asiakkaan mahdolliset allergiat turvallisen väliaineen valintaa varten • kuuntelee asiakasta ja huomioi asiakkaan antaman välittömän palautteen • kirjaa tutkimisen tulokset asiakaskorttiin selkeästi ja ymmärrettävästi siten, että tieto on myöhemmin käytettävissä.
Tutkinnon suorittaja osaa tehdä hierontasuunnitelman perusterveelle asiakkaalle.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hierontasuunnitelman laatiminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää hierontasuunnitelman laatimisessa tietoa hieronnan vaikutuksista, rajoituksista ja käyttötarkoituksista hoitomuotona • hyödyntää suunnitelmaa laatiessaan aikaisempia asiakastietoja • tunnistaa tutkimisen perusteella asiakkaan hieronnan tarpeen • kuuntelee asiakasta ja ottaa hänet mukaan hierontaa koskevaan päätöksentekoon • kunnioittaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta • tekee yhteistyössä asiakkaan kanssa hierontasuunnitelman

	• toimii ammatillisen vastuunsa rajoissa ja konsultoi tarvittaessa muuta terveydenhuollon asiantuntijaa • vastaa hierontasuunnitelmasta ja kirjaa sen asiakaskorttiin (esitiedot, tavoite, menetelmät, väliaineet, toteutus ja arviointi) • toimii henkilötietojen käsittelyyn ja säilyttämiseen liittyvien säädösten mukaisesti – laki potilaan asemasta ja oikeuksista – sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista – henkilötietolaki – laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä • seuraa asiakkaan yksityisyyttä suojaavien ja kirjaamista koskevien säädösten muutoksia oman vastuualueensa mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa hieroa perusterveen asiakkaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakkaan hieronta	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa kosketuksen ja hierontaotteiden fysiologisista, psykologisista ja sosiaalisista vaikutuksista • ohjaa asiakasta hieronnan aikana • suojaa asiakkaan intimitettiin luontevasti • hieroo perusterveen asiakkaan hieronnan perusotteilla (sively, hankaus, pusertelu, taputukset, ravistelut, täristelyt) teknisesti ja ergonomisesti oikein hierontasuunnitelman mukaisesti • käyttää hieronnassa asiakkaalle soveltuvaa väliainetta hieronnan tavoitteen mukaisesti • säätelee hierontaotteittensa suuntaa, voimaa, rytmiiä ja nopeutta havainnoimansa ja asiakkaan antaman palautteen pohjalta niin, että otteet ovat tehokkaat ja miellyttävän tuntuiset ja hieronnasta muodostuu selkeä kokonaisuus • kysyy asiakkaan vointia sekä tarkkailee ja kuuntelee asiakasta hieronnan aikana • kysyy aktiivisesti palautetta hieronnasta asiakkaalta • kirjaa toteutuneen hieronnan ja arvioinnin asiakaskorttiin selkeästi ja ymmärrettävästi siten, että tieto on myöhemmin käytettävissä • vertaa hieronnan tuloksia ja asiakkaan antamaa palautetta asetettuihin tavoitteisiin • toimii yleisesti hyväksytyjen, kokemuseräisten perusteltujen menettelytapojen ja voimassa olevien säädösten mukaisesti omalla vastuualueellaan • ohjaa tarvittaessa asiakkaan muun asiantuntijan hoitoon.

Tutkinnon suorittaja osaa edistää asiakkaan terveyttä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Terveyden edistäminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa ihmisen terveyskäyttäytymisestä, terveyskunnosta sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä • kannustaa asiakasta seuraamaan terveyttään ja hyvinvointiaan • keskustelee asiakkaan kanssa terveellisten elämäntapojen merkityksestä hyvinvointiin • opastaa asiakasta luontevasti omaan aktiivisuuteen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä hyödyntämään ajankohtaista tutkittua tietoa.
Tutkinnon suorittaja osaa antaa ensiapua.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ensiavun antaminen	Tutkinnon suorittaja • antaa ensiapua EA1-kurssin tasoisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa edistää omaa työhyvinvointiaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistäminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa oman työhyvinvoinnin arvioimisesta ja edistämisestä • suunnittelee toimenpiteitä oman työhyvinvoinnin edistämiseksi • työskentelee ergonomisesti käyttäen vartaloaan ja painonsiirtoa tarkoituksenmukaisesti • käyttää käsiään ja sormiaan ergonomisesti tukien ranteen ja sormien niveliä • säätää hieronnan eri vaiheissa hierontapöydän ja tuolin korkeuden ergonomisesti sopivaksi • ohjaa hierottavalle hieronnan tavoitetta tukevat ja hierojan ergonomisen työskentelyn mahdollistavat asennot • hyödyntää työssään tietoa työn kuormittavuuden, omien työasentojen ja työympäristötekijöiden (mm. ilmastointi, lämpötila, valaistus ja melu) merkityksestä työperäisten rasitusvaivojen ennaltaehkäisemisessä ja työhyvinvoinnissa • noudattaa työturvallisuuslakia ja muita työturvallisuutta sekä työhyvinvointia ohjaavia säädöksiä ja ohjeita • puhdistaa ja kunnostaa hoitovälineet ja laitteet omalla vastualueellaan • noudattaa hoitovälineiden puhdistamiseen käytettävien aineiden käyttöohjeita ja käyttää niitä turvallisesti • käyttää asiantuntijaa sähköturvallisuuden varmistamiseksi ja toimittaa epäkuntoiset laitteet huoltoon.

Henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen	Tutkinnon suorittaja • huolehtii omasta hygieniastaan ja siisteydestään ottaen huomioon muun muassa pukeutumisen, hiusten huoltamisen ja korujen käytön • pitää käsiensä ihon ja kynnet kunnossa • pesee kätensä huolellisesti • käyttää asianmukaisia suojavaatteita ja tarvittaessa henkilösuojaimia.
Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ja kehittää omaa ammattitaitoaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman ammattitaidon kehittäminen	Tutkinnon suorittaja • arvioi ammattitaitoaan realistisesti • pyytää asiakaspalautetta aktiivisesti • määrittelee omia kehittymistarpeitaan ja asettaa realistisia tavoitteita sen pohjalta • arvostaa osaamistaan ja kehittää ammattitaitoaan saamansa palautteen perusteella.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa tutkinnon osassa vaadittavan ammatillisen osaamisensa hierojan asiakaspalvelutyössä aidoissa työympäristöissä. Hierontaotteiden turvallisen hallinnan hän osoittaa hieromalla arvioijaa.

Tutkinnon suorittajan toiminnassa tulee esille alan työtä ohjaavien säädösten, ohjeiden ja eettisten periaatteiden mukainen toiminta hierojan asiakaspalvelutyössä. Hän toimii työyhteisössä työryhmän jäsenenä. Asiakaspalvelussa hänen toiminnassaan tulee esille luonteva kohtelias ja kunnioittava asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen. Hän järjestää ja pitää hierontatilaa turvallisena ja viihtyisenä. Hän huolehtii omasta hygieniastaan. Tutkinnon suorittaja kohtaa asiakkaan ammattitaitoisesti ja tekee tutkimiseen pohjautuvan, asiakaslähtöisen hierontasuunnitelman. Hän hieroo perusterveen asiakkaan turvallisesti ja tavoitteellisesti. Hän kannustaa asiakasta terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Tutkinnon suorittaja edistää toiminnallaan omaa työhyvinvointiaan ja kehittää ammattitaitoaan.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkintosuorituksiaan myös suullisesti ja prosessin aikana tuotetuilla dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.2 Hieronta hoitotapahtumana

Asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tutkinnon osa Hierojana toimiminen tulee suorittaa hyväksytysti tutkintotilaisuudessa ennen tutkinnon osan Hieronta hoitotapahtumana tutkintotilaisuutta.

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia asiantuntijaverkostossa
- valmistella hoitotilan erilaisiin ympäristöihin
- tehdä hoitosuunnitelman erilaisille asiakkaille
- antaa pintalämpö- ja kylmähoitoja
- hieroa erilaisia asiakkaita
- ohjata asiakasta tuki- ja liikuntaelimestön ongelmien ehkäisemisessä
- laatia potilasasiakirjat
- edistää omaa ja työyhteisön hyvinvointia
- kehittää omaa ammattitaitoaan, työtään ja ammattialaansa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiantuntijaverkostossa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiantuntijaverkostossa toimiminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää verkostotyötä työmenetelmänä monipuolisesti• toimii vastuullisesti sosiaali- ja terveydenhuollon, kuntoutuksen ja liikunnan asiantuntijaverkostoissa hieronnan asiantuntijana• hyödyntää työssään tietoa eri asiakasryhmille paikallisesti tarjottavista hierontapalveluista• tekee tarvittaessa yhteistyötä asiakkaan hoidon moniammatillisessa verkostossa ja hyödyntää sitä oman työnsä tukena.
Tutkinnon suorittaja osaa valmistella hoitotilan erilaisiin ympäristöihin.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hoitotilan valmistelu ja ylläpitäminen	Tutkinnon suorittaja • valmistelee sujuvasti toimivan odotus-, vastaanotto- ja hoitotilan erilaisiin ympäristöihin (hoitola, laitos, koti)• hyödyntää hoitotilan valmistelussa tietoa erilaisten tilojen, tarvittavien välineiden sekä laitteiden toiminnasta ja turvallisuudesta erilaisissa ympäristöissä• ottaa hoitotilan järjestämisessä huomioon asiakkaan intimitetin suojan, turvallisuuden ja viihtyvyyden• varaa hoitotilaan asiakaskohtaisesti tarvittavat välineet ja hieronta-aineet huomioiden aseptiset periaatteet

	• ottaa järjestämisessä huomioon aseptiikan ja kestäväen kehityksen mukaisen välineiden valinnan ja jätteiden käsittelyn • järjestää hoitotilan ja välineet oman työskentelyergonomian ja työturvallisuuden kannalta asianmukaisesti • varmistaa hoitovälineiden ja laitteiden toimivuuden ja sähköturvallisuuden sekä toimittaa epäkuntoiset välineet huoltoon • pitää hoitoympäristön siistinä • arvioi hoitoympäristön toimivuutta ja kehittää sitä tarvittaessa • varmistaa asiakkaan liikkumisen turvallisuuden erilaisissa hoitoympäristöissä • varmistaa omasta siisteydestä ja henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen mahdollisuuden erilaisissa hoitoympäristöissä.
Tutkinnon suorittaja osaa tehdä hoitosuunnitelman erilaisille asiakkaille.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakkaan kohtaaminen	Tutkinnon suorittaja • toimii ammattitaitoisesti ja luontevasti asiakaspalvelutilanteessa • hyödyntää työssään tietoa eri ikäisten ja erilaisten ihmisten kohtaamisesta sekä asiakasryhmien erityispiirteistä • toimii ammattieettisten periaatteiden mukaisesti, esimerkiksi suhtautuu erilaisuuteen ammattitaitoisesti • kohtaa kulttuuritaustaltaan erilaiset asiakkaat luontevasti, kohteli-aasti ja empaattisesti • kohtaa haasteellisesti käyttäytyvän asiakkaan ammattitaitoisesti ja omasta turvallisuudestaan huolehtien • kommunikoi suullisesti selkeästi ja ymmärrettävästi • avustaa tarvittaessa asiakasta liikkumisessa • selviytyy tavallisimmista käytännön asiakaspalvelutilanteista toisella kotimaisella kielellä ja ainakin yhdellä vieraalla kielellä • pyytää tarvittaessa asiakkaan omaisilta tai muulta verkostolta tukea kommunikointiin ymmärretyksi tulemisen varmistamiseksi.
Asiakkaan tutkiminen	Tutkinnon suorittaja • ennakoii tutkimistaan keräämällä tarvittavat asiakkaan esitiedot ottaen huomioon potilasasiakirjoja koskevat säädökset • ottaa huomioon asiakkaan mahdollisen kokonaishoidon suunnitelman • ottaa huomioon asiakkaan kulttuuritaustasta johtuvat erilaiset käyttäytymistavat • täsmentää haastatteleamalla asiakkaan terveydentilan, mahdollisen lääkityksen ja niiden aiheuttamat rajoitukset sekä hierontaan tulon syyn

	• hyödyntää työssään tietoa lääkehoitoa koskevista suosituksista (esimerkiksi STM:n Turvallinen lääkehoito, Valtakunnallinen opas lääkehoidon toteuttamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa) • hyödyntää työssään tietoa ihmisen toimintakyvystä ja ikääntymisen vaikutuksesta siihen • hyödyntää työssään tietoa ihmisen toiminnallisesta anatomiasta, fysiologiasta ja hermo-, verisuoni- ja immunestejärjestelmän toiminnasta sekä fyysisen ja henkisen kuormituksen vaikutuksista tuki- ja liikuntaelimestöön ja toimintakykyyn • hyödyntää työssään tietoa kansansairauksista, erityisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksista sekä tuki- ja liikuntaelinvammoista • täsmentää haastattelemalla asiakkaan työn ja harrastusten mahdollisesti aiheuttamat yli- tai alikuormitukset tuki- ja liikuntaelimestöön, erityisesti pehmytkudoksiin • täsmentää havainnoimalla asiakkaan perusasennon ja liikkumisen ongelmia • täsmentää havainnoimalla, haastattelemalla ja palpoomalla asiakkaan kuvaamia kipuja ja lihaskireyksiä sekä selkärangan ja raajojen liikerajoituksia • nimeää palpoinnin yhteydessä hierottavan alueen anatomisen rakenteen ja lihasten tehtävät • varmistaa potilasturvallisuuden osoittamalla palpoinnin yhteydessä hermo-, verisuoni- ja immunestejärjestelmän herkästi vaurioituvat alueet • keskustelee asiakkaan kanssa pintalämpö- ja kylmähoitojen tarpeellisuudesta • kirjaa tutkimisen tulokset selkeästi ja ymmärrettävästi siten, että tieto on myöhemmin käytettävissä.
Hoitosuunnitelman laatiminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa pintalämpöhoitojen, kylmähoitojen, aktiivisten liikkeiden, lihasvenytysten ja hieronnan soveltuvuudesta eri ikäisten ihmisten, toimintakyvyltään erilaisien ja kansansairauksia sairastavien ihmisten sekä tuki- ja liikuntaelinvammojen hoitomuotona • täsmentää ja asettaa tärkeysjärjestykseen tutkimisessa esille tulleet asiakkaan hoidon tarpeet • sopii asiakkaan kanssa hoidon tavoitteista • valitsee yhteistyössä asiakkaan kanssa hoitomenetelmät (pintalämpö- tai kylmähoito, hieronta, ohjaus) • ottaa huomioon potilasturvallisuuden ja ammattietiikan vaatimukset hoidon suunnittelussa

	• laatii kirjallisen hoitosuunnitelman • toimii omalla vastualueellaan ja ohjaa tarvittaessa asiakkaan muulle terveydenhuollon asiantuntijalle • noudattaa henkilötietojen käsittelyä ja säilyttämistä ohjaavia säädöksiä.
Tutkinnon suorittaja osaa antaa pintalämpö- ja kylmähoitoja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Pintalämpö- ja kylmähoitojen antaminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa pintalämpö- ja kylmähoitojen turvallisesta toteuttamisesta, muun muassa annostelu ja asettelu • antaa pintalämpö- ja kylmähoitoja hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti • noudattaa laitteiden ja tuotteiden käyttö- ja turvallisuusohjeita • kysyy asiakkaan vointia, kuuntelee ja tarkkailee asiakasta hoidon aikana • tarkkailee laitteen toimintaa hoidon aikana.
Tutkinnon suorittaja osaa hieroa erilaisia asiakkaita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakkaiden hieronta	Tutkinnon suorittaja • soveltaa työssään tietoa hierontaoitteista ja niiden vaikutuksista • työskentelee ammattieettisten periaatteiden mukaisesti, esimerkiksi kunnioittaa ja suojaa asiakkaan intymiteettiä luontevasti • ohjaa asiakasta hieronnan aikana ja avustaa tarvittaessa turvallisessa liikkumisessa • ohjaa hierottavalle hieronnan tavoitetta tukevan hieronta-asennon ottaen huomioon sairauden tai vamman mahdollisesti aiheuttamat liike- tai liikkumisen rajoitukset • soveltaa hierontaoitteita monipuolisesti • hieroo eri-ikäisiä asiakkaita hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti • hieroo eri kansansairauksia sairastavia asiakkaita hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti osana kokonaisuhoitoa • hieroo asiakkaita, joilla on tuki- ja liikuntaelinvammoja, hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti • tarkkailee ja kuuntelee asiakasta hieronnan aikana • arvioi hieronnan vaikuttavuutta ja sopii tarvittaessa asiakkaan kanssa joustavasti hierontasuunnitelman muuttamisesta hieronnan aikana

	• perustelee asiakkaalle käyttämänsä hierontaotteet suhteessa asiakkaan ikään, tilanteeseen, terveydentilaan, asiakkaan kertomaan lääkahoitoon ja mahdollisiin muihin hoitoa rajoittaviin tekijöihin • kirjaa tekemänsä hieronnan hoitosuunnitelmaan.
Tutkinnon suorittaja osaa ohjata asiakasta tuki- ja liikuntaelimestön ongelmien ehkäisemisessä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakkaan ohjaaminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa eri-ikäisten, toimintakyvyltään ja terveydentilaltaan erilaisten ihmisten ohjaamisesta • ottaa huomioon asiakkaan toimintakyvyn ja turvallisuuden ohjaustilanteessa • ottaa huomioon ohjaamisessa asiakkaan kyvyn omaksua ja käsitellä uutta tietoa • havainnollistaa ohjaustaan monipuolisesti • käyttää selkeää ja ymmärrettävää kieltä ohjaamisessa • antaa ohjeet tarvittaessa myös kirjallisena • ohjaa tarvittaessa asiakkaan muun alan asiantuntijan hoitoon.
Terveellisten elämäntapojen ohjaaminen ja toimintakyvyn edistäminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa terveyden ja toimintakyvyn edistämistä ja kansansairauksien ennaltaehkäisemisestä • ohjaa asiakasta tunnistamaan kansansairauksien riskitekijöitä ja välttämään niitä • ohjaa, neuvoo ja kannustaa asiakasta terveellisiin elämäntapoihin ja oman toimintakykynsä edistämiseen noudattaen muun muassa ravinto-, lepo-, uni- ja liikuntasuosituksia • kannustaa ja neuvoo asiakasta löytämään terveyttään ja toimintakykyään edistävän harrastuksen.
Tuki- liikuntaelimestön ongelmien ehkäiseminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa fyysisen ja henkisen yli- ja alikuormituksen sekä kansansairauksien vaikutuksesta tuki- ja liikuntaelimestöön • hyödyntää ohjaamisessaan tietoa aktiivisten liikkeiden ja lihasvenytysten turvallisesta toteutuksesta eri-ikäisten ihmisten ja kansansairauksia sairastavien sekä tuki- ja liikuntaelinvammojen hoidossa • ohjaa asiakkaalle yksilöllisesti sopivia aineenvaihduntaa ja lihasten aktiivisuutta lisääviä sekä vahvistavia turvallisia liikkeitä • ohjaa asiakkaalle yksilöllisesti sopivia lihasvenytyksiä hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti • tekee tarvittaessa passiiviset lihasvenytykset hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti

	• ottaa ohjaamisessaan huomioon asiakkaan iän ja mahdollisen sairauden, vamman tai hoidon aiheuttamat nivelten liikkeiden ja liikkumisen rajoitukset • kannustaa asiakasta omatoimiseen ja turvalliseen lihasvenyttelyyn ja aktiivisiin harjoituksiin • ohjaa asiakasta yksilöllisesti sopivaan terveysliikuntaan ja muuhun työ- ja toimintakykyä ylläpitävään toimintaan.
Tutkinnon suorittaja osaa laatia potilasasiakirjat.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hoidon kirjaaminen	Tutkinnon suorittaja • laatii potilasasiakirjat voimassaolevien säädösten mukaisesti • pitää itsensä ajan tasalla lakien ja säädösten muutoksista • käyttää työpaikalla olevia alakohtaisia sovellusohjelmia, esimerkiksi hoitosuunnitelma-, asiakasrekisteri- ja ajanvarausohjelmaa • kirjaa selkeästi ja ymmärrettävästi siten, että tieto on myöhemmin käytettävissä.
Tutkinnon suorittaja osaa edistää omaa ja työyhteisön hyvinvointia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Henkilökohtainen hygienia ja suojautuminen	Tutkinnon suorittaja • huolehtii omasta henkilökohtaisesta hygieniastaan ja siisteydestään aseptisten periaatteiden mukaisesti • käyttää asianmukaista työvaatetusta ja tarvittaessa henkilösuojaimia sekä huolehtii niiden huollosta.
Oman työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistäminen	Tutkinnon suorittaja • toimii suunnitelmallisesti oman työhyvinvoinnin edistämiseksi • työskentelee ergonomisesti erilaisissa työympäristöissä • ottaa huomioon oman työaikansa suunnittelussa riittävät tauot ja työn kuormituksen • ottaa työn suunnittelussa huomioon työsopimuslainsäädännön määräykset ja työsopimuksen ehdot.
Työyhteisön työhyvinvoinnin edistäminen	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää työssään tietoa työyhteisön hyvinvoinnin arvioinnista ja edistämisestä • tekee esityksiä oman ja työyhteisön työhyvinvoinnin edistämiseksi ottaen huomioon esimerkiksi työajat ja kuormituksen • arvioi ja antaa palautetta hierontatyön välineiden ergonomista kehittämistä varten • selvittää, miten työterveyshuolto on järjestetty työyhteisössä.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää omaa ammattitaitoaan, työtään ja ammattialaansa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman ammattitaidon kehittäminen	Tutkinnon suorittaja • pyytää aktiivisesti palautetta ja arvioi ammattitaitoaan • hyödyntää saamaansa asiakaspalautetta ammatillisesti • ottaa vastuun ammatillisesta kehittämisestään ja asettaa kehittämistavoitteita.
Oman työn ja ammattialan kehittäminen	Tutkinnon suorittaja • arvostaa omaa työtään ja ammattialaansa • arvioi realistisesti oman alan kehittämistarpeita • kehittää työtään saamansa palautteen pohjalta • hyödyntää työnsä kehittämisessä uutta tutkittua tietoa vastuullisesti • toimii verkostoissa oman ammattialansa kehittämiseksi • hyödyntää työssään tietoa laatutyön periaatteista ja kehittää työnsä laatua • on kiinnostunut kansainvälisestä yhteistyöstä hierojan työssä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa hoitaessaan eri-ikäisiä ja erilaisia asiakkaita aidoissa työympäristöissä hierojan vastaanotolla, asiakkaan kotona tai hoitolaitoksessa.

Tutkinnon suorittaja toimii sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalan asiantuntijaverkostossa hieronnan asiantuntijana. Hänen toiminnassaan tulee esille tieto ihmisen toimintakyvyn, liikkumisen ja liikeratojen muutoksista eri ikävaiheissa sekä kansansairauksien vaikutuksesta toimintakykyyn. Hän kohtaa asiakkaan ammattitaitoisesti ja tekee tutkimiseen pohjautuvan kokonaisvaltaisen hoitosuunnitelman. Hän antaa turvallisesti pinalämpö- ja kylmähoitoja ja hieroo eri-ikäisiä ja erilaisia asiakkaita hoitosuunnitelman mukaisesti ja turvallisesti. Hän edistää asiakkaan terveyttä ja toimintakykyä ohjaamalla tätä terveellisiin elämäntapoihin, ennaltaehkäisemään kansansairauksia ja yli- ja alikuormituksen aiheuttamia tuki- ja liikuntaelimistön vaivoja. Tutkinnon suorittaja perustelee asiakkaalle toimintansa ja valitsemansa hoitomuodon suhteessa asiakkaan tilanteeseen sekä ajantasaiseen tietoonsa ja osaamiseensa. Tutkinnon suorittaja edistää toiminnallaan omaa ja työyhteisön työhyvinvointia sekä kehittää omaa työtään ja ammattialaansa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa ja antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkintosuorituksiaan myös suullisesti ja prosessin aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.3 Hieroja yrittäjänä

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella toimintansa terveydenhuollon yrittäjänä
- toimia terveydenhuollon yrittäjänä
- arvioida omia valmiuksiaan yrittäjänä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella toimintansa terveydenhuollon yrittäjänä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Liikeidean täsmentäminen	Tutkinnon suorittaja • noudattaa eettisesti kestävän yrittäjyyden periaatteita toimintansa suunnittelussa• määrittää yrityksen tämänhetkiset ja lähitulevaisuuden tuotteet ja palvelut• määrittää tavoittelemansa yrityskuvan• selvittää tuotteensa ja palvelunsa tämänhetkiset markkinat, vallitsevan kilpailutilanteen ja tärkeimmät kilpailijat• valitsee perustellusti kohderyhmät omille tuotteilleen ja palveluilleen• kartoittaa mahdolliset asiakkaat ja heidän tarpeensa tällä hetkellä ja lähitulevaisuudessa• hyödyntää työssään tietoa liikeideasta ja sen kehittämisen merkityksestä yritystoiminnalle• muodostaa ja kirjaa oman liikeideansa• kuvaa yritystoimintansa riskit ja mahdollisuudet.
Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	Tutkinnon suorittaja • etsii ja arvioi vaihtoehtoisia liiketoimintasuunnitelman malleja ja valitsee tekemänsä liikeidean kannalta sopivimman• suunnittelee toimenpiteitä, joilla pääsee tavoittelemaansa yrityskuvaan• suunnittelee vaihtoehtoisia toimintatapoja yritystoiminnalleen• vertailee mahdollisia eri yritysmuotoja riskeineen, vastuineen ja velvoitteineen sekä määrittää oman yritysmuotonsa• suunnittelee yritystoiminnalleen asianmukaiset toimitilat• suunnittelee tarvittavat markkinointitoimet määrittämilleen kohderyhmille monipuolisia markkinointitapoja käyttäen• etsii yritystoiminnalleen sopivimmat rahoitusmuodot• hinnoittelee tuotteensa ja palvelunsa markkinaehtoisesti

	• laatii yrityksen tarpeita vastaavan kannattavuuslaskelman • hyödyntää työssään tietoa liikevaihdon ja verotettavan tulon erosta, arvonlisäverojärjestelmästä ja toiminnan tuloksen muodostumisesta • kokoaa ja laatii liiketoimintasuunnitelman.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia terveydenhuollon yrittäjänä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Terveydenhuollon ammatinharjoittajaa koskevien säädösten mukainen toiminta	Tutkinnon suorittaja • toimii hieroijan yritystoimintaa ohjaavien säädösten mukaisesti: – laki ja asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä – laki ja asetus yksityisestä terveydenhuollosta – laki liikehuoneiston vuokrauksesta – arvonlisäverolaki – laki sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta – laki ja asetus aluehallintovirastoista – kuluttajansuojalaki – laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa • seuraa yritystoimintaansa ohjaavien säädösten muutoksia.
Yritystoiminnan aloittaminen	Tutkinnon suorittaja • huolehtii, että kirjanpito tulee tehdyksi • täyttää asianmukaisesti yritystoiminnan aloittamiseen liittyvät tarvittavat ilmoituslomakkeet aluehallintovirastoon ja verottajalle sekä tarvittaessa muihin rekistereihin • täyttää yrittäjyyteen liittyvät ilmoituslomakkeet vakuutusyhtiötä varten (YEL) • täyttää potilasvakuutuksen hakemuslomakkeen • selvittää tapaturmavakuutuksen ja työttömyysvakuutuksen tarpeen • selvittää työterveyshuollon tarpeen ja toteutusmahdollisuudet.
Verkostoissa toimiminen	Tutkinnon suorittaja • kuvaa yrityksensä tärkeimmät sidosryhmät • toimii aktiivisesti alansa asiantuntijana toimintaympäristössään • tekee yhteistyötä muiden sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammattilaisten ja alan järjestöjen kanssa • käyttää tarvittaessa yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa asiantuntijapalveluja • hyödyntää verkostojensa tarjoamia palveluita ja osaamista yritystoiminnassaan.

Terveysthuollon yrittäjänä toimiminen	Tutkinnon suorittaja • tekee markkinointimateriaalia yrityksensä palveluista valitsemilleen kohderyhmille • hyödyntää markkinoinnissaan tarvittaessa myös sosiaalisen median ympäristöjä ja suhtautuu niissä olevaan tietoon kriittisesti • täyttää vuosittaisen yksityisen terveydenhuollon toimintakertomuslomakkeen aluehallintovirastoon • kokoaa veroilmoitusta varten tarvittavat tiedot yritysmuodosta riippuen • laatii henkilötietolain edellyttämän rekisteriselosteen potilasrekisteristä.
Tutkinnon suorittaja osaa arvioida omia valmiuksiaan yrittäjänä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Omien yrittäjävalmiuksien arvioiminen	Tutkinnon suorittaja • arvioi realistisesti ja asiantuntijoiden näkemyksiä hyödyntäen oman ammattitaitonsa riittävyyttä terveydenhuollon yrittäjänä toimimiseen • ottaa huomioon oman elämäntilanteensa sekä henkilökohtaiset hyödyt ja riskit yrittäjävalmiuksiansa arvioinnissa • vastaanottaa palautetta ammatillisesti • hyödyntää aktiivisesti saamaansa palautetta yrittäjyytensä kehittämisessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa toimimisesta hieronnan yrittäjänä laatimalla alustavan liiketoimintasuunnitelman yritykselle ja yrittäjyyden asiantuntijan kanssa käytävällä arviointikeskustelulla.

Tutkinnon suorittaja täsmentää liiketoimintasuunnitelmaa toimintaedellytyksiä sekä riskejä kartoittavilla selvityksillä ja laskelmilla. Tutkinnon suorittajan toiminnassa tulee esille suunnitteluprosessin vaiheet sekä hänen henkilökohtainen arvio omista mahdollisuuksistaan ja valmiuksistaan toimia ammatinharjoittajana. Yrittäjyyden asiantuntijan kanssa käytävässä keskustelussa tarkennetaan ja täsmennetään tutkinnon suorittajan kykyä toimia ammatinharjoittajana sekä valmiuksia tehdä ratkaisuja yritystoiminnan mahdollisesta aloittamisesta.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa ja antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkintosuorituksiaan myös suullisesti ja prosessin aikana tuotetuilla dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.4 Tutkinnon osa hierojan erikoisammattitutkinnosta

Hierojan ammattitutkintoon voidaan sisällyttää valinnaisena tutkinnon osana yksi tutkinnon osa hierojan erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa hierojan tutkintotoimikunta, joka myös tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi hierojan ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

3.5 Tutkinnon osa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta

Hierojan ammattitutkintoon voidaan sisällyttää valinnaisena tutkinnon osana yksi tutkinnon osa (vaihtoehtoisesti Kasvun tukeminen ja ohjaus, Kuntoutumisen tukeminen tai Hoito ja huolenpito) sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunta. Hierojan tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi hierojan ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Mikäli tutkinnon suorittaja valitsee valinnaiseksi tutkinnon osaksi jonkin edellä mainituista sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon osista, tulee tutkinnon järjestäjän varmistaa tutkinnon suorittajan hakeutumisvaiheen henkilökohtaistamisessa, että tutkinnon suorittajalla on edellytykset tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten saavuttamiseen, ja että hän on soveltuva suorittamaan kyseisen tutkinnon osan.

3.6 Tutkinnon osa liikunnanohjauksen perustutkinnosta

Hierojan ammattitutkintoon voidaan sisällyttää valinnaisena tutkinnon osana yksi liikunnanohjauksen perustutkinnon pakollisista tutkinnon osista. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa liikunnan tutkintotoimikunta. Hierojan tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi hierojan ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

3.7 Tutkinnon osa liikunnan ammattitutkinnosta

Hierojan ammattitutkintoon voidaan sisällyttää valinnaisena tutkinnon osana yksi tutkinnon osa liikunnan ammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa liikunnan tutkintotoimikunta. Hierojan tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi hierojan ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Liite

Hierojan ammattitutkinnon suorittaneen työn kuvaus

Ammattialan kuvaus

Hierojan ammattitutkinnon suorittanut tekee sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalan asiakaspalvelutyötä itsenäisesti omalla vastuualueellaan. Työtä ohjaavat alan lainsäädäntö, toimintasuositukset ja ammattietiikka. Työssä korostuvat vastuullinen päätöksenteko ja oman osaamisen tunnistaminen sekä tiivis yhteistyö moniammatillisessa asiantuntijaverkostossa. Hierojan ammattitutkinnon suorittanut on oikeutettu käyttämään koulutetun hierojan nimikesuojattua terveydenhuollon ammattinimikettä, ja hänet merkitään terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisteriin.

Hierontatyön lähtökohtia ovat ajantasainen tietoperusta, suunnitelmallinen ja turvallinen työskentely sekä ohjaaminen terveyden ja hyvinvoinnin sekä toimintakyvyn edistämiseen ja ylläpitämiseen sekä kansansairauksien ennaltaehkäisemiseen.

Toimintaympäristön kuvaus

Hierojan ammattitutkinnon suorittanut tekee asiakaspalvelutyötä itsenäisenä yrittäjänä tai toisen palveluksessa sosiaali- ja terveysalan yhteisöissä, kuntoutuskeskuksissa, työpaikoilla, kylpylöissä, palvelutaloissa, kauneushoitoloissa, liikunnan yksiköissä ja asiakkaiden kodeissa. Hän myy palveluitaan eri organisaatioille ja yksittäisille kansalaisille. Hieroja tekee työtä terveiden sekä sairaiden, enimmäkseen aikuisten ihmisten parissa. Lasten ja nuorten parissa hieroja toimii urheiluvalmennuksen ryhmissä lihashuollon tehtävissä.

Ammattitaidon kuvaus

Hierojan ammattitutkinnon suorittanut osaa toimia itsenäisesti ja vastuullisesti sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kuntoutusalan asiakaspalvelutehtävissä alan työtä ohjaavan lainsäädännön ja ammattieettisten periaatteiden mukaisesti. Hän hyödyntää työssään monipuolisia tietolähteitä ja ajantasaista tutkittua tietoa vastuullisesti. Tutkinnon suorittanut työskentelee asiakaslähtöisesti, ihmisläheisesti ja kokonaisvaltaisesti. Hän edistää ihmisten terveyttä ja hyvinvointia ohjaamalla heitä terveellisiin elämäntapoihin ja kannustamalla heitä aktiivisuuteen oman toiminta- ja liikuntakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä. Hän osaa hieroa eri-ikäisiä, terveitä ja eri kansansairauksia sairastavia ihmisiä suunnitelmallisesti ja turvallisesti käyttäen moniammatillista asiantuntijaverkostoa oman työnsä tukena.

Tutkinnon suorittanut edistää omaa ja työyhteisön hyvinvointia. Hän arvioi ja kehittää omaa ammattitaitoaan, työtään ja ammattialaansa. Itsenäinen työ yrittäjänä vaatii tutkinnon suorittaneelta eettisesti kestävästä yrittäjyyden omaksumista ja palveluammattiin soveltuvaa asennetta. Toimimalla hieronnan asiantuntijana alan työryhmissä ja asiantuntijaverkostoissa tutkinnon suorittanut edistää muiden ammattiryhmien tietoisuutta hieronnan merkityksestä hoitomuotona. Hän on kiinnostunut myös alan kansainvälisestä kehittämisestä.

Hierojan ammattitutkinnon suorittanut on syventänyt osaamistaan valinnaisella tutkinnon osalla hierojan erikoisammattitutkinnosta, sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnosta, liikunnanohjauksen perustutkinnosta tai liikunnan ammattitutkinnosta.

Painettu
ISBN 978-952-13-4999-7
ISSN 1798-887X

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-5000-9
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet